

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

10 Soruda Sakatlık İndirimi

Sakatlık indirimi nedir?

Sakatlık İndirimi; çalışma gücü kayıp oranı asgari % 40 ve üzerinde olanların ücret ve/veya kazançlarına girecekleri derecelere göre belirlenen miktarda indirimin uygulanmasıdır. Sakatlık bulgularına göre girecekleri derecelere esas oranlar; çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunanlar birinci derece sakat, asgari % 60'ını kaybetmiş bulunanlar ikinci derece sakat, asgari % 40'ını kaybetmiş bulunanlar ise üçüncü derece olarak belirlenmektedir.

Kimler sakatlık indiriminden yararlanacaktır?

Sakatlık indirimine hak kazanan;

- Ücretli hizmet erbabı,
- Serbest meslek erbabı,

-Ailesinde bakmakla yükümlü olduğu özürlü bulunan,

Ücretli hizmet erbabı,

Serbest meslek erbabı,

- Basit Usulde vergilendirilenler,

yararlanacaklardır.

“ Bakmakla yükümlü olduğu kişi” ne demektir?

Sakatlık indirimi uygulamasına ilişkin olarak yayımlanan Tebliğle, bakmakla yükümlü olunan kişi tanımlanmıştır. Bu tabirden kişilerin, tabi oldukları çalışma mevzuatı veya bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumunun mevzuatına göre bakmakla yükümlü oldukları anne, baba, eş ve çocukları anlaşılacaktır.

Çocuklarda yaş sınırlamasına gidilmeksizin işlem yapılmaktadır.

Sakatlık indirimine hak kazananlara sağlayacağı yarar nedir?

Sakat sayılanların çalışma gücü kayıp oranlarına göre belirlenen dereceler itibarıyla tespit edilen aylık sakatlık indirimi tutarları Birinci derece sakatlar için 770 TL, ikinci derece sakatlar için 380 TL, - üçüncü derece sakatlar için 180 TL dir Bu tutarlar, özürlü ücretlilerde ve bakmakla yükümlü olduğu özürlü kişi bulunan ücretlerde aylık tevkifat matrahından düşülür. Serbest Meslek faaliyetinde bulunan özürsüzlüler ile bakmakla yükümlü olduğu serbest meslek erbabının ve Basit usulde vergilendirilenlerin yıllık beyan edilecek gelirlerinden (yukarıda aylık olarak belirlenen tutarlar yıllık olarak hesaplanarak) indirilir. Dolayısıyla, ücretlinin aylık matrahına girecekleri derecelere göre asgari % 15, serbest meslek ve basit usulde vergilendirilenlerde ise yıllık kazançlarında asgari % 15 katkı sağlayacaktır.

Sakatlık indiriminden yararlanmak için ne yapılmalıdır?

Sakatlık indiriminden yararlanmak isteyen kişiler aşağıdaki belgelerle birlikte Vergi Dairesi Başkanlığı olan illerde ilgili Grup Müdürlüğüne, Vergi Dairesi Başkanlığı olmayan illerde ise Gelir Müdürlüğüne, Bağımsız Vergi Dairesi bulunan ilçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, Vergi Dairesi bulunmayan ilçelerde ise Malmüdürlüklerine bir dilekçe ile başvuracaklardır.

Başvuru sırasında; aşağıdaki belgeler verilecektir.
Ücretli; Çalıştığı işyerinden alacağı hizmet erbabı olduğunu gösterir belge, T:C: Kimlik no.su,
Bakmakla yükümlü olduğu özürülü kişi bulunan ücretli,
Çalıştığı işyerinden alacağı hizmet erbabı olduğunu gösterir, kendisinin ve özürülü kişinin T.C. Kimlik No.su özürülü kişiye bakmakla yükümlü olduğunu gösterir belge.
Sakat serbest meslek erbabı;
Vergi kimlik numarasını veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge.
Bakmakla yükümlü olduğu özürülü kişi bulunan serbest meslek erbabı;
Serbest meslek erbabının vergi kimlik numarasını veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge, sakat kişinin T.C. Kimlik no.su, sakat kişiye bakmakla yükümlü olduğunu gösteren belge (sağlık karnesi örneği).
Basit usulde vergilendirilenler;
Vergi kimlik numarasını veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge,.

Başvuru üzerine Gelir İdaresi Başkanlığı ne yapmaktadır?

Başvuru sahibinin çalışma gücü kayıp oranları Gelir Vergisi Kanununa ve bu Kanun gereğince hazırlanan Yönetmeliğe göre belirlenmektedir.
İlgililerin hastanelerden aldıkları ve ilgili müdürlükler vasıtasıyla Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen raporları Merkez Sağlık Kurulunca “Özürüllük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürüllere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik” ve eki cetvellere göre incelenir.

Merkez Sağlık Kurulunca tespit edilen çalışma gücü kayıp oranlarına göre belirlenen sakatlık dereceleri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından ilgilinin başvurduğu Vergi Dairesi Başkanlığına veya Defterdarlığa, bu birimler tarafından da başvuru sahibine tebliğ edilir.

Merkez Sağlık Kurulu nasıl karar vermektedir?

Merkez Sağlık Kurulu Gelir İdaresi Başkanlığı nezdinde görev yapmaktadır.
Merkez Sağlık Kurulunun görevi sakatlık indiriminden yararlanmak amacıyla hastanelerden alınan raporları inceleyip çalışma gücü kayıp oranları belirlemektedir.
Merkez Sağlık Kurulunun çalışma şekli ve vergi indirimi için başvuracakların yapacağı işlemler bir yönetmelik ile düzenlenmiştir.
Merkez Sağlık Kurulu kararını verirken, kendisine ulaşan raporların öncelikle yetkili sağlık kuruluşu tarafından verilip verilmediğine, sonra da usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğine bakar.
Raporlar usulüne uygun ise karar vermek üzere inceler. Kararını verirken raporlarda yer alan laboratuvar bulgularını, klinik muayene bulgularını, sakatlık bulgularını ve konulan tanıyı ilgili Yönetmelik ekindeki cetvellere göre inceler.
Kurul, raporlarda yer alan bulgular ve tanı ile Yönetmelik eki cetvellerde belirlenen çalışma gücü kayıp oranları arasında çelişki görürse resen ve nihai olarak karar vermeye yetkilidir.
Ancak, kurul gerek görmesi halinde bu raporları bir daha incelenmek üzere raporu veren hastaneye iade edebilir veya başvuruda bulunanın başka bir yetkili sağlık kuruluşuna gönderilmesini isteyebilir.
Merkez Sağlık Kurulu tarafından verilen kararların sağlıklı olması için, raporda belirtilen ve Yönetmeliğe uygun yazılması gereken laboratuvar, klinik muayene ve sakatlık bulguları ile tanının açık ve anlaşılır olması gerekir.
Kurul bu bilgileri yetersiz görmesi halinde ilgili hastaneden ek bilgi istemektedir.
Öte yandan başvuruda bulunan kişiler Merkez Sağlık Kuruluna birden fazla rapor ulaştırırlarsa ve bu raporların bulguları ve tanısı aynı ise Kurul bu raporları değerlendirmeye alarak kararını vermektedir. Ancak bu raporların bulguları ve tanısı farklı ise Kurul ilgiliyi bu raporların birleştirilmesi için hakem hastaneye sevk etmektedir.
Yukarıda açıklanan düzenlemeler ile yetkili sağlık kuruluşlarından alınan raporlarda belirtilen çalışma gücü kayıp oranlarının, raporlarda belirtilen bulgulara ve tanıya göre doğru olup olmadığının üst kurul olarak görev yapan

Merkez Sağlık Kurulunca incelenerek Türkiye çapında aynı bulgular ve tanı için verilen çalışma gücü kayıp oranlarının farklı belirlenmemesi ve

uygulamanın adaletli olması amaçlanmıştır.

Başka amaçlarla alınmış raporlar sakatlık indiriminde de geçerli midir?

Sakatlık indiriminden yararlanmak için genel uygulama ilgilinin rapor almak üzere gerekli belgelerle ilgili müdürlüğe başvurması, ilgili müdürlükçe hastaneye sevk edilerek rapor aldırılması olmakla birlikte; vatandaşların mağdur edilmemesi için diğer kurumların sevki sonucu aldıkları raporlarla (**rapor aslı veya noter onaylı**) ve gerekli diğer belgelerle birlikte ilgili Müdürlüklere başvurabilmelerine imkan sağlamaktadır. Bu uygulama ile kişiler yeniden rapor alma külfetinden kurtarılmaktadır.

İşyerini değiştiren ücretliler ne yapacaklardır?

Herhangi bir şekilde iş yeri değiştiren ücretlilerin daha önce işlem tesis ettirdikleri Müdürlüklere yeni iş yerlerinin adreslerini bildirerek buradan yeni iş yerlerine hitaben yazı almaları yeterli olacaktır.

Bu kişilerin yeniden rapor almalarına gerek yoktur. Buldukları il sınırları dışına gidenler de aynı şekilde hareket edebileceklerdir.

Sakatlık indiriminden yararlananlara ayrıca asgari geçim indirimi uygulanır mı?

Sakatlık indiriminden yararlanmakta olan ücretlilere de asgari geçim indirimi uygulanacaktır.